

STICHTING VOOR
CHRISTELIJKE FILOSOFIE

Jaarverslag 2010

Vereniging voor Reformatorische Wijsbegeerte
en de
Stichting voor Christelijke Filosofie
en de
Stichting Bijzondere Projecten Reformatorische Wijsbegeerte

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Conferenties	3
3. Onderwijs.....	4
Technische Universiteit Eindhoven.....	5
Universiteit Groningen	6
Universiteit Leiden	6
Universiteit Maastricht.....	7
Erasmus Universiteit Rotterdam.....	7
Universiteit Twente.....	7
Universiteit Utrecht	8
Wageningen Universiteit	8
Christelijke Hogeschool Ede	9
Gereformeerde Hogeschool Zwolle	9
Verslag en verantwoording van het onderwijs	10
4. Publicaties.....	11
5. Studiekringen.....	14
6. Nationale contacten.....	14
7. Internationale contacten	14
8. Centrum voor Christelijke Filosofie	14
9. Klachtenreglement.....	15
10. Stichting Bijzondere Projecten.....	15
11. Bestuurlijkheden	16
12. Tot slot.....	16
Bijlage bij jaarverslag VRW/SRW/SBP 2010.....	18

1. Inleiding

De Vereniging voor Reformatorische Wijsbegeerte (VRW), opgericht in 1935, stelt zich ten doel te werken aan en bij te dragen tot de verdieping van het wijsgerig inzicht in de geschapen werkelijkheid, en het vruchtbaar maken van dit inzicht voor wetenschap en samenleving. Staande in de traditie van het christelijk denken bouwt zij kritisch en vernieuwend voort op de calvinistische wijsbegeerte, zoals ontwikkeld door Herman Dooyeweerd en Dirk Vollenhoven. De Vereniging doet dit in een voortgaande confrontatie met wat andere denkers aan de beoogde verdieping van inzicht bijdragen en bijgedragen hebben.

Het geven van onderwijs vanuit bijzondere leerstoelen, het stimuleren en doen van onderzoek, het beleggen van studieconferenties, het uitgeven van tijdschriften en andere publicaties, het instandhouden en doen gebruik maken van een documentatiecentrum zijn de voornaamste middelen om het door de Vereniging nagestreefde doel te bereiken.

De Stichting voor Christelijke Filosofie (SCF; voorheen: Stichting voor Reformatorische Wijsbegeerte) is het uitvoerend orgaan van de Vereniging en is tevens de verantwoordelijke rechtspersoon die de bijzondere leerstoelen beheert.

De Stichting voor Bijzondere Projecten Reformatorische Wijsbegeerte is eind 2005 opgericht. In de stichting is een legaat ondergebracht dat toekwam aan de Stichting voor Christelijke Filosofie. Vanuit deze Stichting Bijzondere Projecten (SBP) worden projecten gefinancierd die van belang zijn voor de ontwikkeling van (het werk van) de reformatorische wijsbegeerte. Zie voor de verslaglegging hiervan hoofdstuk 10.

De besturen van de vereniging en van de beide stichtingen vormen een personele unie (dat wil zeggen dat de besturen identiek zijn).

Dit jaarverslag geeft een overzicht van in 2010 door Vereniging en Stichtingen ondernomen activiteiten. Het jaarverslag biedt tevens een kader bij de beoordeling van de vraag in hoeverre de doelstellingen van Vereniging en Stichtingen in 2010 zijn bereikt.

2. Conferenties

Op 10 januari 2010 hield de Vereniging haar jaarlijkse studieconferentie. **Prof. dr. Jacob Klapwijk** hield een lezing onder de titel '**Het Darwinjaar is voorbij. Hoe nu verder?**'. De aanleiding hiervoor was zijn eerder verschenen boek '*Heeft de evolutie een doel? Over schepping en emergente evolutie*'.

Hierin ging hij in op het conflict tussen schepping en evolutie, waarbij hij zowel de theorie van de evolutie als het verhaal van de schepping opnieuw doordacht.

De ongeveer 100 deelnemers konden tijdens het middagedeelte deelnemen aan twee van in totaal acht workshops. De medewerkers aan – en de titels van de workshops waren:

Ing. Arjan de Visser

Filosofie als dilemma in het onderwijs

Ing. Adri Platje

Project Management, Bedrijfskunde en de Christelijke Wijsbegeerte

Dr. Dick Stafleu

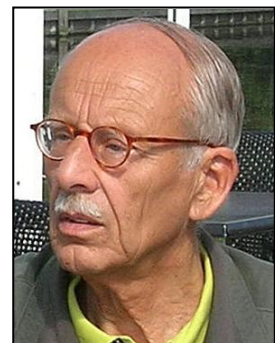
Van natuurwetten naar normprincipes: hoe wordt evolutie geschiedenis?

Dr. Renée van Riessen

Ervaring van God en ervaring van plaats. Denken over schepping, verlangen en religieuze ervaring in het spoor van Emmanuel Levinas.

Ir. Peter Jansen

Nadenken over relaties in de communicatie

Drs. Ard Tamminga	De wetenschappelijke pretenties van de Intelligent Design beweging
Dr. Jan Willem Sap	De betekenis van dwingend recht
Prof. dr. Maarten Verkerk	De vergeten dimensie in het schepping-evolutie debat

Op 5 februari 2010 hield prof. dr. M. J. Verkerk zijn inaugurele rede als bijzonder hoogleraar namens de Stichting aan de Universiteit Maastricht. De rede had als titel "Herordening van het sacrale. Religie, ethiek en zorginnovatie".

Op de *Pfingsttagung* van de Evangelische Forschungsakademie in Thüringen, Duitsland (21-24 mei 2010), hield prof. dr. ir. E. Schuurman een lezing met de titel "Technik und Glaube: Islam, Christentum und Materialismus".

Op 11 juni 2010 vond het *Bewegingcongres* plaats met de titel "Kan de schepping beter?". Het congres vond plaats binnen het project 'Nanotechnologie' van de Commissie Maatschappelijke Dialoog Nanotechnologie. Er waren ongeveer 300 aanwezigen. Sprekers waren o.m.: dr. ir. Henk Jochemsen, dr. Palmyre Oomen, dr. Cees Dekker, dr. G. Storm en dr. Jan Hoogland. Er werd ingegaan op de filosofische en ethische consequenties van nanotechnologie.

Op 16 juni 2010 vond er een studiedag plaats voor docenten in het voortgezet onderwijs rond het lespakket 'Mag wat kan?' over nanotechnologie. Ook dit pakket is ontwikkeld in het kader van het Nanopodium, door prof. dr. M. J. de Vries.

Op 25 juni 2010 sprak prof. dr. G. Glas zijn inaugurele rede uit als hoogleraar op de Dooyeweerd-leerstoel aan de Vrije Universiteit. Glas was lange tijd bijzonder hoogleraar reformatorische wijsbegeerte aan de Universiteit Leiden. De titel van zijn rede luidde: "Wat is christelijke filosofie?".

Op 11 november 2010 vond de eindpresentatie plaats van de Interreligieuze Dialoog Nanotechnologie: 'Voor God spelen op de vierkante millimeter?'. de activiteiten in het kader van het Nanopodium. Dr. ir. H. Jochemsen en dr. J. Hoogland leverden hier namens de Stichting een bijdrage. Medewerking werd verder verleend door o.m. dr. T. Swierstra (Stichting Socrates), dr. A. Akgunduz (rector IUR) en dr. P.M.F. Oomen (stichting Thomas More). Er waren ongeveer 90 aanwezigen.

Op 15 december vond aan de VU het startsymposium plaats van het jubileumjaar van de Vereniging. De titel van het symposium was 'Be connected! Tussen verleden en toekomst, tussen calvinisme en postmodernisme'. Sprekers waren Désanne van Brederode, Sander Griffioen, Jonathan Chaplin, Peter Derkx en Reinier Munk. Er waren ongeveer 80 aanwezigen.

3. Onderwijs

Voor de Vereniging neemt het leerstoelenwerk een zeer centrale plaats in. De eerste bijzondere leerstoelen in Rotterdam en in Utrecht werden in 1947 gesticht. Het eerste college werd op 27 november 1947 door prof.dr. J.P.A. Mekkes gegeven aan de toenmalige Economische Hogeschool te Rotterdam. De volgende vestigingen van bijzondere leerstoelen waren in Utrecht (1947 tot 2006), Groningen (1948 tot 2008), Leiden (1949), Delft (1951), Eindhoven (1961), Wageningen (1986), Twente (1996) en Maastricht (2008).

Een recente ontwikkeling is het onderwijs in het hoger beroepsonderwijs. Zo is de SRW betrokken bij een lectoraat en bij een docentschap in respectievelijk Ede en Zwolle.

De verslagen van het onderwijs worden per academisch jaar gemaakt (en niet per kalenderjaar). In het collegejaar 2009/2010 werd het onderwijs als volgt voortgezet:

Technische Universiteit Delft

Prof. dr. Marc J. de Vries verzorgde tijdens het academische jaar 2009/2010 de colleges aan de Technische Universiteit Delft.

In de verslagperiode zijn twee collegereeksen gegeven:

- Wetenschaps- en techniekfilosofie II aan de hand van het boek *Omhoog kijken in platland* (red. Cees Dekker, René van Woudenberg en Gijsbert van den Brink)
- Filosofie I: techniek- en wetenschapsfilosofie aan de hand van het boek *Denken, Ontwerpen, Maken*. In dit vak worden

grondbegrippen van de techniek behandeld aan de hand van uitgewerkte gevalstudies. Dit gebeurt aan de hand van het conceptueel kader van de reformatorische wijsbegeerte.

Dr. de Vries heeft geparticipeerd in het project waarin de dialoog met islamitische vakgenoten wordt aangegaan en dat geleid heeft tot de publicatie *Different Cultures, One World*.

Hij was gastredacteur van de speciale uitgave van *Philosophia Reformata* over Hendrik van Riessen. Het nummer bevat de teksten van de twee tot nu toe aan de TUD gehouden *Van Riessen Memorial Lectures* (de eerste door Carl Mitcham in 2006, de tweede door Bronislav Szerszynski in 2008), met commentaren van twee collega-hoogleraren reformatorische wijsbegeerte en voorafgegaan door een inleiding over Van Riessen als analytisch techniekfilosoof 'avant la lettre' van De Vries.

In het kader van het Nanopodium-project "Nanotechnologie: Mag wat kan?" heeft De Vries een onderwijsmodule geschreven vanuit het perspectief van de reformatorische wijsbegeerte.

Technische Universiteit Eindhoven

Prof. dr. Maarten J. Verkerk verzorgde tijdens het academische jaar 2009/2010 de colleges aan de Technische Universiteit Eindhoven.

In het eerste semester gaf hij colleges over 'Filosofische thema's in sciencefiction films'. Het doel van deze colleges was om een dieper inzicht te krijgen in de rol van de techniek in de moderne samenleving, de invloed van de techniek op ons mens- en wereldbeeld, en onze visie op goed en kwaad. Aan de hand van verschillende filmfragmenten werd een thema geanalyseerd. De volgende thema's

zijn aan de orde gekomen: film als thermometer van de cultuur, kijken en analyseren van films, *The Matrix*: verhaallijnen, religieuze motieven en filosofische thema's, techniek als bedreiging, techniek als utopie, techniek tussen wereld en waarneming, schijn en werkelijkheid, vrijheid, voorbestemming of lot?, kunnen programma's moreel oordelen, moraal in een high-tech samenleving, en geloof en rationaliteit.

Literatuur:

- Bart Cusveller, Maarten Verkerk en Marc de Vries, *De Matrix Code* (Buijten & Schipperheijn, 2007).
- Maarten J. Verkerk, Jan Hoogland, Jan van der Stoep en Marc de Vries, *Denken, ontwerpen, maken*. Basisboek Techniekfilosofie (Boom, 2007).

In het tweede semester gaf dr. Verkerk colleges over 'geloof, wetenschap en technologie' onder de titel 'Nieuw atheïsme, religie en wetenschap'. Hij introduceerde dit onderwerp aan de hand van een interview met de Nederlandse filosoof Floris van den Berg over zijn boek 'Hoe komen we van religie af?' door de dames van 'halal'. Dit interview is kenmerkend voor nieuw atheïsme. Daarna werd een aantal denkers over geloof, wetenschap en techniek besproken: Dooyeweerd en Wolterstorff (religieuze overtuigingen, wetenschap en filosofie), Szerszynski (het heilige) en Ferry (breuken in de cultuur), en Achterhuis en Gray (utopisch denken als seculiere religie). Vervolgens zijn enkele lijnen uit de wetenschapsfilosofie besproken: standaardbeeld, falsificationisme, paradigmatische benadering, anarchisme en sociaal constructivisme. In een drietal werkcolleges hebben de

studenten twee denkers met elkaar geconfronteerd: Dawkins en McGrath, Hitchens en Keller, Harris en Douza.

Literatuur:

- Maarten J. Verkerk, Jan Hoogland, Jan van der Stoep en Marc de Vries, Denken, ontwerpen, maken. Basisboek Techniekfilosofie (Boom, 2007).

Universiteit Groningen

In het voorjaar van 2010 gaf prof. dr. J. Hoogland colleges over 'Religie in het publieke domein'.

Er bestaan diepgaande meningsverschillen over de verhouding tussen religie en de Verlichting. Volgens sommigen is de invloed van het christelijke geloof op de Verlichting niet te miskennen, volgens anderen is de Verlichting radicaal antireligieus. Hoe het ook zij, duidelijk is dat de Verlichting grote invloed heeft uitgeoefend op de manier waarop moderne mensen tegen religie aankijken. Steeds meer is het beeld opgekomen dat religie een aflopende zaak zou zijn. Langzaam maar zeker zou iedereen er achter komen dat religies gebaseerd zijn op illusies en bijgeloof. Als je maar lang genoeg wacht, breekt er vanzelf een religieeloze tijd aan. Dit toekomstperspectief wordt thans steeds meer in twijfel getrokken. Veel westerse mensen zijn weliswaar hun traditionele geloofsovertuiging verloren, maar blijken tegelijk erg open te staan voor bovennatuurlijke ervaringen. En met de Islam lijkt er een nieuwe wereldmacht in opkomst die – hoe conservatief ook – als machtsfactor maar moeilijk valt te ontkennen. Heeft de Verlichting wellicht fundamentalistische trekjes? En is religie misschien toch een aangeboren en algemeen menselijk verschijnsel?

Universiteit Leiden

Na het vertrek van prof. dr. Gerrit Glas, die hoogleraar werd op de Dooyeweerd-leerstoel aan de Vrije Universiteit, was deze leerstoel dit jaar vacant. Er werden geen colleges gegeven.

In december 2010 kon de benoeming worden bekendgemaakt van dr. Renée van Riessen als bijzonder hoogleraar christelijke filosofie aan de Universiteit Leiden namens de Stichting.

Renée D. N. van Riessen studeerde Wijsbegeerte en Nederlandse taal- en letterkunde aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. In haar dissertatie stond Levinas' perspectief op liefde en dood centraal, in vergelijking met de ideeën van Plato, Rosenzweig en Hegel over hetzelfde onderwerp (*Erotiek en dood, met het oog op transcendentie in de filosofie van Levinas*, Kampen 1991). Het proefschrift werd in november 1991 verdedigd aan de VU. Daarna is zij zich met de godsdienstfilosofie van Levinas gaan bezighouden. Het resultaat van die studie is te vinden in haar boek *Man as a Place of God, Levinas' Hermeneutics of Kenosis* (Dordrecht 2007).

Momenteel gaat haar interesse uit naar moderne en postmoderne lezingen van Augustinus (zie *Augustinus modern en postmodern gelezen*, Budel 2007) en naar filosofisch denken over religie in relatie tot offer, individualiteit en creativiteit.

Renée van Riessen combineert het werk voor de bijzondere leerstoel in Leiden met haar functies aan de Protestantse Theologische Universiteit en Artez Hogeschool voor de Kunsten. Daar is zij (universitair) docent filosofie, godsdienstfilosofie en esthetica.

Naast haar werk als filosofiedocent schreef ze vier poëziebundels, die verschenen zijn bij Uitgeverij Prometheus/Bert Bakker.

Het is de bedoeling dat dr. Van Riessen in het voorjaar van 2011 zal beginnen met haar colleges.

Universiteit Maastricht

Op 5 februari 2010 hield prof. dr. M. J. Verkerk zijn inaugurele rede als bijzonder hoogleraar namens de Stichting aan de Universiteit Maastricht. De rede had als titel "Herordening van het sacrale. Religie, ethiek en zorginnovatie".

In het najaar van 2009 heeft dr. Verkerk een drietal avondcolleges gegeven over 'The Matrix'. De volgende serie wordt samen met de studentenekklesia Tafelstraat 13" georganiseerd. Voorgesteld onderwerp: Nieuw atheïsme.

Op verzoek van de faculteit heeft dr. Verkerk in het kader van Mosagne een voorstel geschreven over wijsgerige ethiek voor managers. Dit voorstel is uitgewerkt. De cursus zou samen met prof. Hummels van de faculteit van de Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde in de herfst van 2010 worden gegeven.

Begin 2010 heeft dr. Verkerk op verzoek van de faculteit de coördinatie van het vak *Philosophical ethics* van het *University College Maastricht* (UCM) op zich genomen.

Tevens is hij daarin tutor. In de nieuwe opzet valt het vak in twee gedeelten uiteen. Eerst worden in een zevental bijeenkomsten enkele sleutelteksten uit de geschiedenis van de wijsgerige ethiek besproken: Plato, Aristoteles, Epictetus, Calvijn, Bentham, Mill, Kant en Nietzsche. Daarna worden in een vijftal bijeenkomsten enkele belangrijke vakethieken geïntroduceerd: ethische benaderingen op het gebied van milieu, mensenrechten, business, zorg en financiële wereld. Tevens vindt er in deze bijeenkomsten een verdieping van de wijsgerige ethiek plaats door de introductie van nieuwe ideeën en concepten, zoals de idee van een professionele praktijk, het concept van multi-dimensionele normativiteit, en de invloed van de context / organisatie. De handleiding voor dit vak is afgerond.

Erasmus Universiteit Rotterdam

Prof. dr. Roel Kuiper verzorgde tijdens het academische jaar 2009/2010 de colleges aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Dit seizoen heeft hij twee collegeseries aan de EUR verzorgd.

'*Moreel Kapitaal*': het doel van het college was inzicht te verkrijgen in het concept 'moreel kapitaal' (en daarmee van de achterliggende concepten van de reformatorische wijsbegeerte) als een kritisch en constructief cultuurbegrip.

'*Augustinus lezen*': het college was bedoeld om kennis te maken met de denkwereld van een van de belangrijkste christelijke denkers van het Westen, Aurelius Augustinus (354-430). In zijn hoofdwerk *De stad van God* komen we de centrale motieven van zijn denken tegen: de betekenis van de Schrift, de confrontatie met Griekse en Romeinse 'heidense' filosofen en zijn zoektocht naar wat het geluk van de mensheid uitmaakt. Prof. dr. Roel Kuiper is in 2010 herbenoemd voor een periode van vier jaar.

Universiteit Twente

Prof. dr. Jan Hoogland verzorgde tijdens het academische jaar 2009/2010 de colleges aan de Universiteit Twente.

In het voorjaar van 2010 werden colleges aangeboden over 'Religie in het publieke domein'.

Dit college is in Twente niet gegeven wegens gebrek aan belangstelling.

In het najaar van 2010 gaf dr. Hoogland colleges over 'Filosofische reflecties over het begrip 'wereldbeschouwing', in het kader van de minor 'Wereldbeschouwing in een technologische cultuur'.

De wereld waarin wij leven is niet zomaar een objectieve grootheid. Ieder mens heeft een interpretatie van die wereld en duidt de betekenis van alles waarmee hij geconfronteerd wordt. Sterker nog: is de wereld al niet voor ons geïnterpreteerd door generaties van mensen die eerder leefden dan wij en door de cultuur waarin wij leven? De wereld waarin ik geboren ben, is allerlei opzichten al gemaakt en vormgegeven. In wat wel wereldbeschouwingen genoemd worden verantwoord mensen zich over de wijze waarop zij de wereld interpreteren. Wereldbeschouwingen leveren zo gezien een bijdrage aan de wijze waarop mensen zich in het leven oriënteren. In deze module wordt nagegaan wat het begrip wereldbeschouwing precies inhoudt en wat de actuele waarde ervan is in een werkelijkheid waarvan het aanzien voor een belangrijk deel gevormd wordt door wetenschap en techniek.

Universiteit Utrecht

In het najaar van 2010 gaf prof. dr. R. Kuiper colleges over 'Christelijke filosofie: moreel kapitaal'. Met de Faculteit Wijsbegeerte van de EUR is afgesproken dat de studenten die in Utrecht college lopen zich kunnen inschrijven in Rotterdam en via die route hun studiepunten kunnen behalen. De Faculteit is bereid deze constructie te continueren.

Wageningen Universiteit

Prof. dr. ir. Henk Jochemsen verzorgde tijdens het academische jaar 2009/2010 de colleges aan de Wageningen Universiteit.

In het najaar van 2009 is college gegeven over wetenschapsfilosofie vanuit reformatoerisch wijsgerig perspectief.

In het eerste deel ging het over wetenschapsfilosofie in het algemeen, over de wetenschappelijke methode en de aard van wetenschappelijke kennis. Dit deel werd afgesloten met de presentie van de wetenschapsbeoefening als een normatieve sociale praktijk.

In het tweede deel van deze cursus werd ingegaan op de verhouding geloof en wetenschap, verschillende modellen hiervan (o.m. van Barbour) en werd het debat hierover geïllustreerd aan de hand van het debat over schepping - intelligent ontwerp - evolutie. Het belang van het onderkennen van een gelaagdheid in dit debat werd benadrukt.

Deze cursus werd in het Engels gegeven omdat een aantal studenten het Nederlands niet machtig was.

Literatuur:

- E. Schuurman. Faith and hope in technology. Toronto: Clements publishing 2003, esp. Ch. 4, 6, 8;
- Verder werden artikelen/hoofdstukken op Eduweb gezet, o.m. uit R. Clouser, The myth of religious neutrality, Hs. 4 What is a theory?; W. Heisenberg, The Physicist's Conception of Nature, Hs. 1. The Idea of Nature in Contemporary Physics; va B. Latour, The opening of Pandora's Box, In: B. Latour, Science in action, Harvard 1987 (over de opheldering van de DNA structuur); A. Latham. The naked Emperor - Darwinism exposed, Hs. 7. The genetics of Darwinism. Deze literatuur behoorde tot de tentamenstof.

In de winter van 2010 is een cursus 'Filosofie, Een inleiding in de reformatoerische wijsbegeerte a/d hand van 'voedsel' gegeven. De voertaal was Nederlands.

In deze cursus is een introductie gegeven in centrale kenmerken van de reformatoerische wijsbegeerte (filosofie in de lijn van Dooyeweerd). Om de betekenis van deze filosofie voor levenswetenschappen duidelijk te maken, is de uiteenzetting van die kenmerken

gegeven aan de hand van het thema 'voedsel'. Dit is een centraal thema waarin diverse levenswetenschappen maar ook filosofie en ethiek bij elkaar komen.

Verplichte literatuur:

- Over de reformatische wijsbegeerte, R van Woudenberg. 'H. Dooyeweerd' uit het losbladige boekwerk *Kritisch Denkerslexicon*, onder redactie van H.J. Achterhuis, J. Sperna Weiland, S.E. Teppema en J. de Visscher. Bohn Stafleu van Loghum bv. (gestart 1986). Verder diverse artikelen en hoofdstukken over voeding, o.a. van M. Korthals, *Voedsethiek*, Preadvies NVBe, hs. 3 en L. Kass, *The Hungry Soul*, Univ. of Chicago Press 1999; 116-127.

Christelijke Hogeschool Ede

Sinds 1 september 2008 kent de CHE het lectoraat *Religie in Media en Publieke Ruimte*. Het lectoraat is een initiatief van de Stichting voor Christelijke Filosofie en is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de CHE. Het lectoraat is verbonden aan de opleidings-eenheid Journalistiek & Communicatie. Lector is dr. ir. Jan van der Stoep.

In overleg met het Centrum voor Christelijke Filosofie is een plan opgesteld om publiekscursussen *Geloof, Beroep en Samenleving* aan te bieden. Deze publiekscursussen worden tevens aangeboden als

Studium Generale programma binnen de CHE. De cursussen zijn bedoeld voor mensen die vanuit een christelijk wijsgerig perspectief willen nadenken over de verhouding tussen geloof en werk en over actuele maatschappelijke vraagstukken. Daarbij wordt in het bijzonder gedacht aan alumni van de CHE, mensen uit de achterban van de Stichting Christelijke Filosofie, docenten van de CHE en 3e en 4e jaar studenten. De plannen zijn inmiddels goedgekeurd door de Afdeling Onderwijs & Kwaliteit en zullen in samenwerking met hen en met de Stichting voor Christelijke Filosofie verder worden uitgewerkt. Het is de bedoeling dat vanaf september 2011 twee cursussen per jaar worden aangeboden, één waarin geloof en samenleving centraal staat, en één waarin gewerkt wordt vanuit het normatieve praktijkmodel.

Tevens doceert Jan van der Stoep op de CHE samen met drs. Dirk van Schepen de minor wetenschapsfilosofie. Deze minor wordt hogeschoolbreed aangeboden en vooral gevolgd door studenten die graag aan de universiteit willen gaan studeren. De minor werd in de studentenevaluatie als een na beste minor gewaardeerd. In de minor wordt o.a. een tekst van Wolterstorff behandeld en wordt ook aandacht besteed aan de reformatische wijsbegeerte.

Het lectoraat van Jan van der Stoep is gericht op de rol van religie in media en publieke ruimte. Het lectoraat is primair bedoeld om de kennisontwikkeling binnen de Academie voor Journalistiek en Communicatie van de Christelijke Hogeschool Ede te stimuleren. De activiteiten die verband houden met het hogeschoolbreed stimuleren van het gedachtegoed van de reformatische wijsbegeerte vormen daar een beperkt onderdeel van. Afgesproken is dat Jan van der Stoep vanaf 1 april 2010 0,1 fte van zijn tijd speciaal hiervoor zal inzetten.

Gereformeerde Hogeschool Zwolle

De Gereformeerde Hogeschool Zwolle wordt jaarlijks bezocht door een groep buitenlandse studenten. Zij volgen het zogeheten SPICE-programma (*Studies Program In Contemporary Europe*).

De Amerikaanse en Canadese studenten zijn afkomstig van Dordt College te Sioux Center Iowa. Voor deze studenten is er een speciaal programma samengesteld. De studenten volgen lessen op het gebied van Filosofie, Theologie, Art & Architecture, Geschiedenis en Dutch Culture & Society. In de colleges ging het om het bieden van een over-

zicht van de geschiedenis en systematiek van de filosofie, vanuit een christelijk perspectief.

In de verslagperiode zijn twee colleges uitgevoerd:

- Filosofie in het kader van het SPICE-program; aan de hand van een reader
- Studium Generale

De colleges werden namens de Stichting voor Christelijke Filosofie gegeven door drs. Anton van den Beukel.

Verslag en verantwoording van het onderwijs

Onze hoogleraren leggen verantwoording af aan het curatorium en aan het bestuur van de SRW in het door hen gemaakte verslag over het onderwijs, gegeven op de door hen beklede leerstoelen Reformatorisch Wijsbegeerte. Daarbij geven zij inzicht in hun onderwijs, hun publicaties, hun lezingen en overige activiteiten in verband met hun leerstoel.

Aan steeds meer faculteiten worden lokale curatoria gevormd, bestaande uit enkele leden van het landelijke curatorium en leden namens de betreffende faculteit. Dit versterkt de inbedding van de leerstoel binnen de faculteit.

De verslagen hebben betrekking op de periode 1 september 2009 - 1 september 2010¹. De verslagen zijn besproken door de curatoren in de vergadering van het curatorium. Na bespreking van de verslagen heeft het curatorium deze verslagen vastgesteld. De vastgestelde verslagen zijn door het bestuur van de Stichting voor Christelijke Filosofie aan de Colleges van Bestuur van de betreffende universiteiten toegezonden. Bij het Centrum zijn de complete verslagen op te vragen.

Naast het geven van college nemen onze hoogleraren tentamens af, beoordelen scripties en nemen deel aan diverse universitaire werkzaamheden, waaronder het begeleiden van promovendi. Ook publiceren zij in diverse media en houden zij lezingen. In onderstaande tabel is af te lezen hoeveel studenten aan de colleges deelnamen, hoeveel tentamens er zijn afgelegd en hoeveel scripties zijn geschreven (tussen haakjes de aantallen van vorig collegejaar).

2009/ 2010	TUD	EDE	TUE	WUR	EUR	RUL	UM	Rethink Utrecht	Twente	Rethink Groningen	Zwolle	Totaal
aantal studenten	38 (16)	41	30 (22)	59 (51)	27 (15)	0 (38)	5 (-)	20 (8)	14 (20)	15 (15)	4 (3)	253 (188)
tentamens	15 (7)	-	5 (4)	18 (22)	15 (7)	0 (13)	0 (0)	2	11 (16)	-	4 (3)	70 (72)
scripties	-		6 (5)	0 (1)	2 (4)	0 (5)	0 (0)	-	-	-	-	8 (15)

¹ De verslaglegging van prof.dr. J. Hoogland aan de Universiteit Twente is vanaf 2009 per kalenderjaar.

4. Publicaties

Philosophia Reformata is het internationale wetenschappelijke tijdschrift van de Vereniging voor Reformatorische Wijsbegeerte. Het publiceert wetenschappelijke artikelen en boekrecensies op alle terreinen van de filosofie, in het bijzonder in de traditie van de reformatorische wijsbegeerte. Het tijdschrift verschijnt eveneens in digitale vorm, op de website www.philosophia-reformata.org. Het tijdschrift verscheen in 2010 met twee volumes. Volume 75, no.1 telde 96 pagina's. Het bevatte onder meer de teksten van de twee aan de TU Delft gehouden *Van Riessen Memorial Lectures*, waarvoor dr. M. J. de Vries fungeerde als gastredacteur. Volume 75, no.2 telde 100 pagina's. In totaal bevatte de jaargang 196 pagina's.

In de redactie is afscheid genomen van prof. dr. A. P. Bos, die bijna 30 jaar lid van de redactie is geweest.

Philosophia Reformata werd eind 2010 op 580 adressen bezorgd.

Beweging is een uitgave van de Stichting voor Christelijke Filosofie in opdracht van de Vereniging voor Reformatorische Wijsbegeerte. Beweging verscheen in 2010 vier keer, met een omvang van steeds 48 pagina's.

Beweging wil op een verrassende, prikkelende en voor een breed publiek toegankelijke wijze ingaan op actuele vragen en thema's met wijsgerige middelen en vanuit de lange traditie van christelijk-wijsgerig denken, die mede vertolkt is binnen de reformatorische wijsbegeerte.

Thema's in 2010 waren: 'Help! Overall moslims', 'Theologiseren in een seculiere tijd', 'het niet gevoerde verkiezingsdebat' en 'Grenzeloosheid'.

Bijzondere vermelding verdient de 'Nanospecial' die verscheen in het voorjaar van 2010. Dit themanummer is in een grote oplage verspreid in het kader van een project van de Commissie Maatschappelijke Dialoog Nanotechnologie. Het nummer bevatte bijdragen van dr. Jan Hoogland, dr. Cees Dekker, dr. Peter-Paul Verbeek en dr. Marc J. de Vries. Er verschenen in 2010 naast artikelen over uiteenlopende onderwerpen en columns interviews met Lilian Linders, Bas Levering, Piet Hein Donner.

In de loop van 2010 is besloten om het tijdschrift *Ellips*, een uitgave van de Evangelische Hogeschool, te integreren in *Beweging*. *Beweging* zou daarbij worden vernieuwd en de naam van het nieuwe tijdschrift is geworden *Sophie*. Tevens is er in de redactie een plaats ingeruimd voor een vertegenwoordiger van de EH. Het eerste nummer van het nieuwe tijdschrift zal verschijnen in februari 2011.

Aspecten, het informatiebulletin van onze vereniging, verscheen in 2010 drie keer en werd verzonden aan ruim 4.800 (2009: 5.200) belangstellenden.

Aspects is een digitaal informatiebulletin dat in 2010 tweemaal is verschenen. Het wordt verzonden aan ruim 500 (2009: 200) buitenlandse leden en andere belangstellenden. Hiermee wil de stichting de internationale contacten versterken. Het bulletin, dat geheel Engelstalig is, bevat nieuws over ontwikkelingen binnen de reformatorische wijsbegeerte.

Website. De website (<http://www.christelijkefilosofie.nl>) wordt in 2010 26.748 keer bezocht (in 2007: 8.178; in 2008: 3.552, maar was een half jaar, in 2009: 19.827), door 18.239 verschillende bezoekers (2009: 12.982).

Verantwoording is de filosofische boekenreeks van de Stichting en wordt uitgegeven bij Uitgeverij Buijten & Schipperheijn te Amsterdam. In 2010 verscheen er geen nieuw boek in deze reeks.

Abonnees op de reeks ontvangen de boeken met korting.

Bronnen van vrijheid. Wijsgerige antropologie voor het voortgezet onderwijs – Ing. A. F. de Visser

Op de studieconferentie in januari 2010 werd een uniek boek gepresenteerd: een lesprogramma filosofie (12 hoofdstukken) voor het voortgezet onderwijs. Het boek is geschreven in opdracht van de SCF. De Visser is bodemdeskundige en filosoof. In de module is ook aandacht voor Dooyeweerd.

De auteur zegt er over: "Hij voegt echt iets toe met zijn expliciete niet-reductionisme. Zijn stelling is dat reductie vaak ten onrechte wordt uitgevoerd. Je kunt – althans dat gebeurt vaak – allerlei wetenschappen tot elkaar reduceren. Psychologie tot de biologie bijvoorbeeld. In zijn theorie is dat een onjuiste strategie. Dat geloof ik ook. In mijn studie was reductie een terugkerend thema. Er wordt

door veel mensen willekeurig mee omgegaan. Maar hoe vaak dat wetenschappelijk is gelukt, dat is erg beperkt. De diverse aspecten zijn eigenlijk verschillende brillen om naar de werkelijkheid te kijken. Als je de ene bril opzet, moet je een andere afzetten. Je kunt ze niet tot elkaar herleiden.

Met terugwerkende kracht krijgt Dooyeweerd gelijk als je ziet hoe vaak er multi-disciplinaire beschouwingen worden gemaakt, bijvoorbeeld bij gebiedsontwikkeling. Het milieuaspect, veiligheid, woonplezier etcetera. Die aspectbenadering gebruiken we onbewust allemaal. In die zin is zijn aanpak erg van onze tijd. Je kunt niet met een formule zeggen: woonplezier is 3x, veiligheid is 6y, zo werkt het niet.

Een tijd terug zat ik bij een workshop van een milieuadviesbureau. Een behoorlijk gezaghebbend gezelschap van overheid en bedrijfsleven in mijn vakgebied. Daar werd toen expliciet gebruik gemaakt van de inzichten van Dooyeweerd, waaruit ze een eigen systeem distilleerden."

De Stichting hoopt dat het lespakket zijn weg zal vinden naar de scholen.

Mag wat kan? – Prof. dr .M. J. de Vries

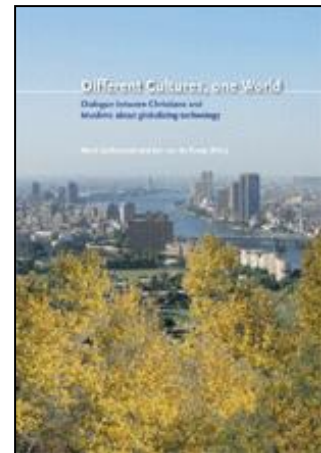
In juli 2010 verscheen in het kader van het Nanopodium een lesbrief over de ethische aspecten van nanotechnologie voor de bovenbouw van de middelbare school. De module is ontworpen op basis van filosofische inzichten waarbij uitgegaan wordt van een multi-aspectuele benadering van technologie, bekend uit de reformatische wijsbegeerte. In de lesbrief worden deze aspecten uitgewerkt aan de hand van de verscheidenheid aan invalshoeken van waaruit nano-artefacten bekeken dienen te worden om een verantwoorde maatschappelijke discussie te kunnen voeren, en de rol van ethiek in elk van die invalshoeken.

Verspreiding van de lesbrief vindt plaats via aankondiging in vakbladen voor docenten natuurwetenschappelijke schoolvakken, een studiedag, beschikbaarstelling van de module via de uitvoerende organisaties, toezending aan de lerarenopleidingen voor de bètavakken en verspreiding via het netwerk van filosofiedocenten van de Stichting. De lesbrief is te downloaden via de website van de Stichting.

Voor de reformatorische wijsbegeerte relevante overige publicaties waren in 2010 onder meer:

Different cultures, one World. Dialogue between Christians and Muslims about globalizing technology – Henk Jochemsen en Jan van der Stoep (eds).

Dit boek is het resultaat van een bijzonder project. Dit startte met de afscheidsrede van prof. Schuurman aan Wageningen Universiteit, getiteld: 'De uitdaging van de islamitische technologiekritiek'. Vervolgens zijn onder leiding van prof. Schuurman verschillende christelijke en islamitische denkers uit binnen- en buitenland een project gestart genaamd 'Structures for Life', waarin ze onderzochten in hoeverre en hoe een dialoog kan plaatsvinden tussen christenen en islamieten betreffende technologiekritiek. Mensen die hun medewerking hebben verleend zijn bijvoorbeeld prof. Marc de Vries, prof. Clement van Pelt, prof. Bünyamin Duran, prof. Ahmed Akgunduz, prof. Henk Jochemsen en dr. Furkan Aydiner. Uitkomst van dit project is dit boek geworden.

Prediker voor managers – dr. M. J. Verkerk en dr. J. Hoogland

In dit boek gaan de schrijvers na wat Prediker ons te zeggen heeft in een tijd van economische crisis. "Deze crisis confronteert ons met de geest van onze tijd en met de uitgangspunten van onze cultuur die op technische beheersing en economische vooruitgang is gebaseerd. Daarom is het goed dat we worden 'stilgezeten' om na te denken over de vraag waar het in ons leven om moet gaan. Waartoe leven wij? Waar maken wij ons druk over? Wat blijft er over van al onze inspanningen. En wat schieten wijzelf en onze medemensen ermee op?"

Daarvoor wordt te rade gegaan bij de wijsheidsleraar Prediker. "Het blijkt dat dit geschrift, dat ruim tweeduizend jaar oud is, een verrassende kijk geeft op actuele vraagstukken. Het gaat over vreugde en verdriet, recht en onrecht, leven en sterven, en zinvol en vervuld leven. Het maakt dat we stilstaan bij de kwetsbaarheid van het bestaan, de onvoorspelbaarheid van de toekomst en de onmogelijkheid om ons leven te beheersen," aldus de auteurs.

Philosophy in the Making. D.H.Th. Vollenhoven and the emergence of reformed philosophy, together with the Text-critical Edition of his Isagoge Philosophiae – Anthony Tol

Op 8 december 2010 promoveerde Anthony Tol aan de Vrije Universiteit op een proefschrift over de filosoof D. H. Th. Vollenhoven. Hij onderzocht de beginfase van de filosofie van VU-hoogleraren Dooyeweerd en Vollenhoven, om het verband en verschil tussen de twee werken beter te begrijpen. Gewoonlijk denkt men dat Dooyeweerd meer de initiator was, maar Vollenhovens rol verdient volgens Tol meer erkenning.

Vollenhoven had al een filosofische positie voordat Dooyeweerd zich met de filosofie ging bezighouden. Toen Dooyeweerd zich ging inwerken, heeft hij zich in eerste instantie aan Vollenhovens positie georiënteerd. Hoewel beiden zich in de vroege jaren twintig in verschillend opzicht hiervan hebben gedistantieerd, is toch iets van dat vroege denken van invloed gebleven op de calvinistische wijsbegeerte.

Tol bestudeerde de bijzondere filosofie ontwikkeld door D.H.Th. Vollenhoven en H. Dooyeweerd. Beiden waren gelijktijdig benoemd aan de Vrije Universiteit te Amsterdam in 1926. Hun filosofie, die zij karakteriseerden als 'calvinistisch', is meer bekend geworden als 'wijsbegeerte der wetsidee', conform de titel van Dooyeweerds driedelig hoofdwerk uit 1935-1936. Vollenhoven gaf een eigen formulering aan deze 'calvinistische wijsbegeerte' in de cursus 'Inleiding tot de systematische wijsbegeerte'. De syllabus van deze cursus, genaamd 'Isagôgè Philosophiae', verkreeg een grote bekendheid aan de VU in de jaren dertig en veertig. Vollenhoven heeft deze syllabus vele malen bijgewerkt, tot 1945, maar nooit vrijgegeven. De door Tol gereedgemaakte tekstkritische editie maakt het mogelijk een belangrijke ontwikkeling in Vollenhovens denken te traceren.

5. Studiekringen

Op verschillende plaatsen in het land waren ook in 2010 studiekeringen actief. Zij houden zich bezig met verschillende onderwerpen en belichten die vanuit reformatorisch-wijsgerig perspectief.

6. Nationale contacten

De SRW is mede-oprichter van het **Instituut voor Cultuurethiek (ICE)**. Het doel van het ICE is het verrichten van wetenschappelijk onderzoek op het terrein van de ethiek, gezien in cultuurhistorisch en cultuurfilosofisch perspectief. In 2010 is een samenwerkingsovereenkomst opgesteld en zijn Mathilde Blok en Wilfred Vollbehr, resp. penningmeester en secretaris van de Stichting, bestuurslid geworden van het ICE. Tevens is Gijsbert Korevaar, voorzitter van het ICE, bestuurslid geworden van de Stichting. In de loop van 2011 zal de samenwerking verder worden uitgewerkt.

In 2010 zijn de contacten met de **Christen Juristen Vereniging (CJV)** onderhouden.

De SRW is aangesloten bij de **Evangelische Alliantie**.

De SRW is aangesloten bij de **Stichting Christelijk Sociaal Congres**.

7. Internationale contacten

De SRW onderhoudt formele contacten met de **Evangelische Forschungs Akademie (EFA)**, Duitsland. De SRW heeft een afgevaardigde in het curatorium van de EFA.

Met **The Herman Dooyeweerd Foundation** te California, USA, wordt informatie uitgewisseld.

De SRW is aangesloten bij de **International Association for the Promotion of Christian Higher Education (IAPCHE)**.

De VRW kent een aantal buitenlandse leden en er worden door hoogleraren en andere leden van de VRW diverse buitenlandse contacten onderhouden. Dit gebeurt onder meer door de uitgave van een digitale nieuwsbrief (*Aspects*) (zie boven).

8. Centrum voor Christelijke Filosofie

Het Centrum fungeert als uitvoerder van de activiteiten van de Vereniging voor Reformatorische Wijsbegeerte en de Stichting voor Christelijke Filosofie. Het Centrum voert de administratie van leden, donateurs en abonnees en de financiële administratie, onderhoudt de websites, verzorgt de publicaties en fondswerving, organiseert

conferenties en vergaderingen, ondersteunt het bestuur en commissies. Het Centrum huisvest en beheert de documentatie en de bibliotheek van de reformatorische wijsbegeerte en coördineert de verkoop van boeken.

De directeur heeft een belangrijk aandeel in de voorbereiding en uitvoering van het beleid en woont de bestuursvergaderingen bij.

De **personele formatie** bestond in 2010 uit vier personen, te weten:

Jan Beentjes	administratie	free-lance
Jos Boer	communicatie en relatiemanagement	0,6 fte.
Piet Huijsmans	financiële administratie (tot 01.06.10)	0,6 fte.
Nel de Jong-Sterrenburg	secretaresse (vanaf 11.05.10)	0,33 fte.
Hillie van de Streek	directeur	0,8 fte.

Op 1 juni 2010 is afscheid genomen van Piet Huijsmans, die sinds bijna 15 jaar voor de Stichting werkzaam was en de financiële administratie verzorgde.

Op 11 mei 2010 trad in dienst mevrouw Nel de Jong-Sterrenburg als secretaresse.

Vrijwilligers en stagiaires:

Inge de Graaf	bibliotheek
Arjan Koppelaar	biblio-online
Frits Ricketts	facilitaire dienst
Philip Post	vertaler Nederlands-Engels
Jan Rebel	leden- en abonnementen-administratie
Bas de Vries	archief
Peter Vijfhuizen	advies financieel management
Bruce Wearne	vertaler

Fondswerving en PR

Fondswerving geschiedt op diverse manieren. Middelen die daarbij worden gebruikt zijn advertenties, mailings en acceptgirokaarten.

Zoals gebruikelijk zijn er in 2010 twee fondswervingsbrieven verzonden aan de donateurs (in mei en in december).

Aan publiciteit is in 2010 het nodige gedaan: door middel van folders, posters en de websites is publiciteit gegeven aan onze colleges en congressen. Daarnaast werden uitnodigingen verzonden aan ons e-mailbestand, werden persberichten verspreid en vonden er ontmoetingen plaats met studenten(verenigingen).

9. Klachtenreglement

Sinds 1 juli 2009 heeft de Stichting een klachtenreglement. Er zijn in 2010 geen klachten binnengekomen.

10. Stichting Bijzondere Projecten

In 2007 is een 'Beleidsplan Bijzondere Projecten 2008 – 2013' vastgesteld. Er is met (oud)hoogleraren en curatoren overlegd over de besteding van de middelen. De hoogleraren hebben daarop projectvoorstellen ingediend, die zijn verwerkt in een 'Bestuursbesluit besteding middelen SBP, 2008 t/m 2010'.

In 2010 is opnieuw terughoudend omgegaan met de uitgaven. Er zijn vanuit het fonds bijdragen gegeven aan:

- Het hooglerarenberaad
- Het nieuwe tijdschrift *Sophie*
- Het vertaalproject van het boek 'De Matrix Code'

11. Bestuurlijkheden

Het bestuur vergaderde zeven keer in 2010. Het bestuur heeft zich in het verslagjaar bezig gehouden met terugkerende zaken zoals herbenoemingen hoogleraren, fondswerving en financiën en organisatie van activiteiten. Daarnaast heeft het bestuur zich gebogen over een groot aantal onderwerpen zoals: benoeming hoogleraar Leiden, samenwerking met ICE, samengaan van tijdschriften *Beweging* en *Ellips*, voorbereiding van de internationale *Christian Philosophical Conference*, voorbereiding van het jubileumjaar enz.

Op de ledenvergadering van 11 juni 2010 werd dr. ir. Gijsbert Korevaar benoemd tot bestuurslid van de Vereniging en Stichting. Hij is tevens voorzitter van het ICE. Op dezelfde ledenvergadering is ook stilgestaan bij de beëindiging van het bestuurslidmaatschap van drs. Gerben Groenewoud. Hij heeft zich vele jaren als bestuurslid ingezet. Omdat Groenewoud niet bij de ledenvergadering aanwezig kon zijn, heeft het bestuur op een ander moment afscheid van hem genomen.

In maart 2010 is de naam van de Stichting voor Reformatorische Wijsbegeerte gewijzigd in: Stichting voor Christelijke Filosofie. Voor het overige zijn de statuten niet aangepast. Op het symposium op 15 december 2010 is de naamswijziging officieel doorgevoerd en is ook een nieuw logo gepresenteerd.

In 2010 is een jury benoemd die tot een voordracht moet komen voor toekenning van de Herman Dooyeweerd Prize. Leden van de jury zijn: dr. Henk Geertsema, dr. Gerrit Glas, dr. Harry Van Dyke en dr. Johannes Schick. Uitreiking van de prijs zal plaatsvinden op de Christian Philosophical Conference (CPC) in augustus 2010.

Ledental

Op 31 december 2009 bedroeg het ledental van de VRW: 486 leden. Het ledental van de VRW is in 2010 ongeveer gelijk gebleven.

Overlijden

Op 23 mei 2010 overleed op 85-jarige leeftijd dr. ir. Johan Stellingwerff, jarenlang secretaris van de Vereniging. Hij was de eerste redacteur van de boekenreeks 'Christelijk perspectief' die is voortgezet in de reeks 'Verantwoording'.

Op 29 juni 2010 overleed op 89-jarige leeftijd prof. dr. J. D. Dengerink. Hij was van 1974 tot 1986 bijzonder hoogleraar reformatorische wijsbegeerte aan de universiteiten in Utrecht en Groningen.

Wij gedenken hen met respect en dankbaarheid.

12. Tot slot

In zijn boek 'Beginnen met filosofie' (2007) zet de Franse filosoof Luc Ferry religie en filosofie tegenover elkaar als twee – letterlijk radicaal - verschillende benaderingswijzen van het heilsvraagstuk, van de vragen rond dood en eindigheid. "Waar de religies zichzelf definiëren als heilsleren door toedoen van een Ander, dank zij God, zouden we de belangrijke filosofieën kunnen definiëren als heilsleren door toedoen van onszelf, zonder hulp van God. (...) Daarom ook grenst de filosofie, die een weg in omgekeerde richting volgt, aan het *diabolische*. (...) Dit heil dient niet van een Ander afkomstig te zijn, van een 'transcendent' Wezen, maar *uitsluitend van onszelf*. De filosofie wil dat we ons op eigen kracht redden, alleen langs de weg van de rede."

Op 14 december 2010 was het precies 75 jaar geleden dat de Vereniging voor Reformatorische (voorheen: Calvinistische) Wijsbegeerte werd opgericht in Amersfoort. Op de oprichtingsvergadering op die koude zaterdagmiddag hield prof. dr. D. H. Th. Vollenhoven een rede waaruit we hier graag citeren ter afsluiting van dit jaarverslag. Het verschil met Ferry kan niet groter zijn.

“Wat ons hier samenbrengt is iets heerlijk. Het is niet de wijsbegeerte, want die is niet het eerste in ons leven. Het is veeleer de band aan Gods Woord, omdat wij door genade hebben geleerd alleen uit de Christus te willen leven, en de religie als hartezaak de kern is geworden van heel ons bestaan; omdat we hebben geleerd, dat alleen in het letten op de geboden des Heren vrede en leven is te vinden, niet alleen voor de enkeling, maar vanzelf ook voor alle leven den in welke wij staan: daarom is de wijsbegeerte niet een. Ze is dat nooit geweest in onze kring, en indien de vereniging die wij thans willen oprichten, haar taak getrouw blijft, zal het ook aan haar niet liggen, indien de wijsbegeerte ooit nummer een wordt. Wij willen slechts ernst maken met die hoofdzaak, ook in de wijsbegeerte. Dat is nodig, want de gangbare filosofie weet niets van dat alles dat ons zo na aan het hart ligt. Ze weet niets van een God, indien ge daaronder verstaat de God der Schriften; niets van een hart, dat alleen rust kan vinden in Hem; niets van de wereldgeschiedenis, die vastligt in de eerste en de tweede Adam; ook heel weinig van verschil tussen de terreinen welke onderscheiding in de praktijk toch zo nodig bleek.”

Ede/Soest, mei 2011

Bijlage bij jaarverslag VRW/SRW/SBP 2010

Overzicht van Verenigings- en Stichtingsorganen (per 31 december 2010)

Bestuur (zittingstermijn vier jaar)

Drs. A. Berger	(2011) voorzitter
Mw. Drs. M.J.C. Oosterhuis-Blok	(2013) penningmeester
Prof. dr. G.J. Buijs	(2012) (onderwijs en onderzoek)
Dr. ir. G. Korevaar	(2014) (onderzoek, ICE)
Drs. D.A. Meinema	(2011) (communicatie, publicaties)
Mw. I. Slump-Schoonhoven	(2014) (studentencontacten, cursussen, kringen)
Drs. W. Vollbehrr	(2011) secretaris
T.A.G. Zeldenrust	(2012) (sponsoring)

Curatorium (zittingstermijn vier jaar)

Prof. dr. ir. J.H. Van Bommel	(2012) voorzitter
Prof. dr. J.J. Graafland	(2015)
Prof. dr. S. Griffioen	(2013)
Prof. dr. ir. T.M. Klapwijk	(2012)
Prof. dr. G. Nienhuis	(2014)

Bijzonder hoogleraren (zittingstermijn divers)

Prof. dr. J. Hoogland	UT	(2012)
Prof. dr. ir. H. Jochemsen	WUR	(2013)
Prof. dr. R. Kuiper	EUR	(2014)
Prof. dr. M.J. Verkerk	TUE	(2012)
Prof. dr. M.J. Verkerk	UM	(2013)
Prof. dr. M.J. de Vries	TUD	(2012)

Redactie Philosophia Reformata (zittingstermijn vier jaar)

Prof. dr. B.M. Balk	(2014) secretaris
Prof. dr. J.W. Sap	(2012)
Dr. ir. J. van der Stoep	(2014)
Prof. dr. M.J. de Vries	(2012)
Prof. dr. R. van Woudenberg	(2011)

Redactie Beweging (zittingstermijn vier jaar)

Prof. dr. J. Hoogland	(2013) hoofdredacteur
Ing. P. de Boer	(2014)
A. Deddens	bladmanager
Drs. I.D. Haarsma	(2014)
Dr. ir. R.A. Jongeneel	(2011)
Dr. ir. G. Korevaar	(2012)
Drs. R. Muis	(2014)
Mw. drs. D.G. Rots	(2014)
Dhr. J.P.L. van Seventer	(2012)
Mr. M.B. Tol	(2014)
Dr. P.H. Vos	(2014)

Redactie Verantwoording (zittingstermijn vier jaar)

Dr. B. Kee	(2011) wnd. voorzitter
Prof. dr. G. Nienhuis	(2014)
Dr. ir. J. van der Stoep	(2014)
Dr. ir. H. J. de Vries	(2012)
Drs. H.A.C. Weigand-Timmer	(2014)

Centrum voor Reformatorische Wijsbegeerte

J.C. Boer	fondswerving/pr
Mw. N. de Jong-Sterrenburg	secretaresse
Mw. drs. H.J. van de Streek	directeur